

معاونت فرهنگی و اجتماعی
دانشگاه ولی عصر (عج)
رفسنجان

پیام حقوق

۶

شماره

بهمن ۱۴۰۱

در این شماره میخوانید

۲ | رسیدگی شعب دیوان عدالت اداری
مائده رضوی نژاد

۲ | شعر
فاطمه رضایی

۳ | دروغ در ازدواج/ جرم تدلیس و فریب در نکاح
۵ | پرداخت دیه توسط عاقله
پریسا دهقانی

۶ | نکات کاربردی قانون مدنی
کیما خجسته نژاد

۷ | حقوق مدنی در یک نگاه
۸ | هیچ پدری نمی تواند فرزندش را از ارث محروم کند
۸ | شرایط ایجاد مسئولیت قراردادی
۹ | اصطلاحات رایج حقوق
۱۰ | در چه صورت زن می تواند از شوهر تمکین نکند؟
مائده رضوی نژاد

۱۰ | دادگستری
کیما خجسته نژاد

۱۱ | قاعده رو بشناس!!
حجت بنی اسدی

۱۲ | انواع عقد ها
مائده رضوی نژاد

۱۳ | پرسش و پاسخ حقوقی
۱۴ | غلط ننویسیم و غلط نخوانیم
حجت بنی اسدی

۱۵ | دانستنی های حقوقی
مائده رضوی نژاد و فاطمه رضایی

۱۷ | اهمیت آشنایی با زبان بدن برای حقوقدانان
(قسمت دوم)
حجت بنی اسدی

پیام حقوق

گاهنامه انجمن علمی معارف اسلامی و حقوق

شماره ششم - بهمن ماه ۱۴۰۱

صاحب امتیاز: انجمن علمی معارف اسلامی و حقوق

مدیر مسئول: مریم اعظم پور

سرمدیر: سارا ایزدی

هیئت تحریریه: مائده رضوی نژاد
حجت بنی اسدی، فاطمه رضایی،
پریسا دهقانی، کیما خجسته نژاد

طراحی صفحات: فرزانه قربانی

رسیدگی شعب دیوان عدالت اداری

نویسنده
مآئده رضوی نژاد

رسیدگی شعب دیوان عدالت اداری در پرونده‌های مربوط به تصمیمات هیئتی چگونه است؟

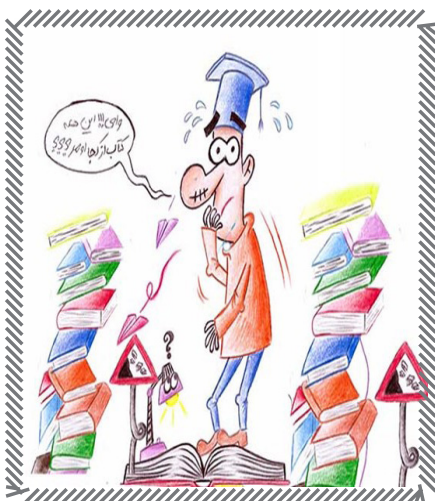
شعب دیوان عدالت اداری در مواردی که موضوع شکایت، اعتراض به تصمیمات و آرا کمیسیون‌ها و هیئت‌های موضوع بند ۲ ماده ۱۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، است در وهله اول باید با تطبیق عملکرد کمیسیون‌ها و هیئت‌های مذکور با ضوابط موضوعه رسیدگی شکلی صورت دهند.

لیکن با فرض اینکه آرا مراجع مذکور به هر دلیل نقض شده و هیئت‌ها و کمیسیون‌های مورد نظر خلاف تکالیف قانونی از تبعیت، نسبت به آرا شعب دیوان می‌تواند با مجوز حاصله از فراز پایانی ماده ۶۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ با ورود به ماهیت موضوع مبادرت به صدور رای ماهوی نمایند مستند قانونی مذکور مقرر می‌دارد که در صورتی که از تصمیم متخذه و یا رأی صادره مجدداً شکایت شود، پرونده به همان شعبه رسیدگی کننده ارجاع می‌شود.

شعبه مذکور چنانچه تصمیم و یا رأی را مغایر قانون و مقررات تشخیص دهد مستند به قانون و مقررات مربوط، آن را نقض و پس از اخذ نظر مشاورین موضوع ماده «۷» این قانون، مبادرت به صدور رأی ماهوی می‌نماید.

لازم به توضیح است که در قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۶۰ و در قانون مشابه آن مصوب ۱۳۵۸ اجازه رسیدگی ماهوی در این موارد (پرونده‌های موضوع رسیدگی هیئتی) به شعب دیوان به‌طور صریح داده نشده بود و همین موضوع باعث تمرد برخی دستگاه‌ها و به‌سخره گرفتن آرا شعب دیوان به‌صورت عملی می‌شد، ولی با ماده ۶۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، این نقیصه برطرف شده و راه برای سوءاستفاده بعضی دستگاه‌ها در این خصوص ناهموار گردید.

بدین ترتیب چنانچه دستگاه‌های مشمول بند ۲ ماده ۱۰ قانون مذکور که آرا و تصمیمات آن‌ها نقض شده و مأمور رسیدگی بعدی شده‌اند از استدلال مندرج در آرای شعب دیوان تبعیت لازم و کافی را به عمل نیاورد، شعب دیوان در صورت اعتراض به آرای جدید هیئت‌ها و کمیسیون‌های مربوطه می‌تواند آرای آن‌ها را پس از انجام مشاوره با مشاورین موضوع ماده ۷ همان قانون و با استفاده از نظر سایر کارشناسان نقض کرده و رای ماهوی صادر کنند و بدین ترتیب آخرین حلقه‌ی رسیدگی به پرونده را خود عهده‌دار شوند و در این امر یکی از ابتکارات قانون‌گذار در عرصه‌ی تقنین بوده و مسلماً تحولی مهم در عرصه حقوق اداری کشور به‌شمار می‌رود.

شاعر: فاطمه رضایی

به یک پلک، تاریخ دی ماه شد
دل من پر از ناله و آه شد
رسیده زمانی که باید نشست
سر آزمون جزایی که هست
پر از کشت و کشتار و افراد مست
پر از زخم کاری و قطع دو دست
زمانی که استاد داخل شدند
کمی سردشان بود و خندان شدند
که ما یک به یک غرق حرف و سؤال
بدون سلامی و لختی مجال
ولیکن استاد خوشحال بود
فقط او در آن حال آرام بود
شروع شد کلامش به نام خدا
دل ما پر از یا خدا و دعا
پس از حال و احوال گفتند هان
بخشید که هست آزمون آسالان
ته دل کمی قرص شد از سخن
که ایول چه هستیم اینک خفن
شدند برگه‌ها پخش اندر کلاس
دو چشمانمان غرق اندر هراس
بماند که هر کس چه چیزی نوشت
همه پر امیدیم به نیکو سرشت
به استاد بخشنده و مهربان
الهی شود قلبمان شادمان:

پی‌آحقوق

شماره ۶

بهمن ۱۴۰۱

دروغ در ازدواج / جرم تدلیس و فریب در نکاح

نویسنده: پرینا دهقانی

دروغ در ازدواج / وعده دروغ در ازدواج:

تدلیس به معنای فریب دادن و گمراه کردن، همراه با وعده دروغ می باشد. به موجب قانون چنانچه زن یا مردی در ازدواج برای اینکه وصلت نکاح شکل بگیرد، به فرد مقابل خود قول یا وعده دروغ دهد در این خصوص مرتکب جرم شده و فریب دهنده مجازات خواهد شد به بیان دیگر قانونگذار جرم انگاری کرده و در این خصوص آثار حقوقی در نظر گرفته است.

فریب در ازدواج می تواند با پنهان کردن عیب یا نقصی در بدن باشد و یا هر یک از زن و مرد خود را دارای صفاتی جلوه دهد که ازدواج بر آن اساس بنا شده باشد در حالیکه فرد دارای آن صفت نباشد.

به طور مثال عیوب یا بیماری هایی که ممکن است مرد در حین عقد داشته باشد و زن از آن بی اطلاع باشد، مانند اینکه شخص زوج دچار اختگی (نداشتن آلت مردانه) بوده و زوجه را از این موضوع آگاه نکرده باشد یا فرد دچار طاسی بوده و این موضوع رابه وسیله کلاهگیس پنهان کرده باشد.

فسخ نکاح از طرف آقا:

در صورتی که خانم هر یک از موارد زیر را داشته باشد و آقا از آن بی اطلاع باشد، می تواند نکاح صورت گرفته بین شان را فسخ کند:

زمانی که هر دو چشم خانم نابینا باشد. زمانی که خانم به جنون و دیوانگی مبتلا باشد.

زمانی که خانم به افساء، قرن و یا عفل مبتلا باشد. (اینها مواردی از بیماری در آلت جنسی خانم هستند که برای

مثال یا مجرای ادرار و مدفوع ایشان یکی باشد یا دارا زائده گوشتی باشد.) و وقتی خانم مبتلا به بیماری های پوستی مانند برص یا جذام باشد. زمانی که خانم زمین گیر باشد.

فسخ نکاح از طرف خانم:

زمانی که آقا دارای شرایط و یا بیماری های زیر باشد و خانم قبل از عقد از آن بی خبر باشد، می تواند برای فسخ نکاح اقدام کند:

وقتی آقا به بیماری جنون یا دیوانگی مبتلا باشد.

وقتی آقا به بیماری جنسی مانند کوتاه بودن آلت جنسی به میزانی که امکان برقراری رابطه جنسی نباشد و یا قسمت تحتانی آلت جنسی دارای مشکلی باشد. در صورتی که آقا قادر به برقراری رابطه جنسی نباشد.

زمانی که آقا به بیماری پوستی مانند جذام و برصی مبتلا باشد.

فسخ عقد به دلایل مشترک:

زمانی که خانم و آقا به دروغ درباره شغلی خود به طرف مقابل حرف دیگری بزنند و در زمان عقد در سند ازدواج مکتوب شود و بعد از دواج مشخص شود شغل ایشان چیز دیگری بوده می تواند برای فسخ اقدام کند.

زمانی که خانم و یا آقا دچار قطع عضوی باشند و این موضوع را از طرف مقابل خود پنهان کند.

زمانی که خانم و یا آقا کچل باشند و یا ایراد ظاهری دیگری داشته باشند که آن را پنهان کنند، بعد از عقد مشخص شود طرف دیگر می تواند برای فسخ اقدام کند. هرگاه در یکی از طرفین صفت خاصی شرط شده و بعد از عقد معلوم شود که طرف مذکور آن وصف را نداشته برای طرف مقابل

حق فسخ خواهد بود.

قوانین مربوط به فریب و تدلیس در ازدواج ماده ۱۱۲۱ قانون مدنی: جنون هر یک از زوجین به شرط استقرار اعم از این که مستمر یا ادواری باشد برای طرف مقابل موجب حق فسخ است. ماده ۱۱۲۲ قانون مدنی: عیوب زیر در مرد موجب حق فسخ برای زن خواهد بود:

خصاء

عنن به شرط اینکه ولویکبار عمل زناشویی را انجام نداده باشد.

مقطوع بودن آلت تناسلی به اندازه ای که قادر به عمل زناشویی نباشد.

ماده ۱۱۲۳ قانون مدنی: عیوب ذیل در زن موجب حق فسخ برای مرد خواهد بود و فریب در ازدواج تلقی می شود:

قرن، جذام، برص، افساء، زمین گیری، نابینائی از هر دو چشم! ماده ۱۱۲۵

قانون مدنی: جنون و عنن در مرد هرگاه

بعد از عقد هم حادث شود موجب حق فسخ برای زن خواهد بود. ماده ۱۱۲۸ قانون مدنی: هر گاه در یکی از طرفین صفت

خاصی شرط شده و بعد از عقد معلوم شود که طرف مذکور فاقد وصف مقصود بوده برای طرف مقابل حق فسخ خواهد بود خواه وصف مذکور در عقد تصریح شده یا عقد متباین بر آن واقع شده باشد.

تکلیف مهریه در فریب در ازدواج

در صورتی که خانم قبل از نزدیکی درخواست فسخ نکاح کند، مهریه به ایشان تعلق نمی گیرد و چنانچه در زمان نزدیکی به دلیل عنن بودن آقا (عدم توانایی بر برقراری رابطه جنسی) درخواست فسخ نکاح کند مهریه ایشان نصف می شود. در شرایطی که خانم آقا را فریب دهد و آقا بعد از نزدیکی متوجه

و از حق فسخ نکاح خود استفاده نکند باید تمام مهریه را پرداخت کند و زمانی که از این حق استفاده کند نیاز به پرداخت مهریه نیست. حتی زمانی که بخشی از مهریه را پرداخت کرده می تواند آن را پس بگیرد.

مجازات تدلیس در نکاح

در مقابل فریب در ازدواج دوراهاکار وجود دارد. فرد فریب خورده یا میتواند از طریق کیفری شکایت کند که در این صورت ۶ ماه الی ۲ سال حبس تعیین میشود یا میتواند اقدام حقوقی کرده تقاضای حق فسخ کند. فسخ از دواج تشریفات خاص طلاق را ندارد و فریب خورده میتواند به راحتی نکاح را فسخ کند.

اختیار فسخ فوری است بدین معنی که طرفی که حق فسخ دارد بعد از اطلاع نکاح را فسخ نکند این حق او ساقط می شود البته به این شرط که علم به این حق فسخ و علم به فوریت آن داشته باشد.

تشخیص مدتی که برای امکان استفاده از این حق لازم بوده به نظر عرف و عادت است. اگر آگاهی فرد فریب خورده بعد از رابطه زناشویی باشد، وی میتواند علاوه بر فسخ نکاح از عامل فریب مهریه را باز پس گیرد.

دادگاه در صدور حکم مجازات مجاز است که میزان حبس را بر میزان حداقل یا حداکثر تعیین کند ولی همین دادگاه میتواند به لحاظ جهات مخففه یعنی با توجه به این که فرد فریب دهنده جوان بوده و دارای سوء سابقه نیست، جریمه راحتی تا میزان ۵۰ هزار تومان تخفیف دهد یعنی کاملاً بستگی به دادگاه دارد که میزان حبس و مجازات را به چه حدی تعیین کند.

عده فسخ نکاح:

عده فسخ نکاح همانند عده طلاق سه طهر است، مگر اینکه زن با اقتضای سن، عادت زنانگی نبیند که در این صورت عده او

سه ماه است و در زمان عده فسخ نکاح زوج حق رجوع ندارد.

چگونگی طرح دعوا:

دادخواست فریب در ازدواج باید به دادگاه خانواده هر شهرستان ارائه شود.

در مورد فسخ نکاح به دو نحو میتوان طرح دعوا کرد:

الف: ابتدا به محض اطلاع از موجبات فسخ، عقد را خود ذیحق فسخ نماید و به موجب اظهارنامه مراتب اعمال اراده خود را به طرف مقابل اطلاع دهد. سپس با تقدیم دادخواست به دادگاه صدور حکم بر تأیید فسخ را طلب کند.

در این حالت از تاریخ اعمال اراده ذینفع، عقد فسخ شده محسوب میشود و حکم دادگاه تنها کاشف از این است که اعمال حق فسخ در تاریخ مذکور به درستی انجام شده است. توجه به این نکته ضروری است که رویه قضایی دادخواست به خواسته فسخ را پذیرفته و حکم به فسخ صادر میکنند.

در صورتی که مرد بیماری عنن داشته باشد، زوجه شخصاً حق فسخ نکاح را ندارد بلکه باید به حاکم رجوع کند. دادگاه از تاریخ مراجعه زوجه به دادگاه،

یکسال مهلت تعیین مینماید، چنانچه زوج در مدت مزبور قدرت جنسی خود را به دست آورد، اعم از اینکه با زن مزبور یا زن دیگری قدرت همبستری پیدا کرد برای زوجه حق فسخ نکاح نخواهد بود.

ب) بدون فسخ عقد با تقدیم دادخواست به دادگاه با بر شماری موجب فسخ نکاح، صدور حکم بر فسخ عقد را طلب کند

در این صورت زمانی عقد فسخ میشود که رأی دادگاه بر فسخ صادر شود و قطعی گردد تا این زمان عقد معتبر و تأثیر گذار بوده و حقوق و تکالیف زوجین نسبت به هم پابرجا است.

ضمن دادخواست به تأیید فسخ، میتوان صدور حکم بر اموری چون استرداد جهیزیه، مطالبه مهریه در صورت وقوع نزدیکی، مطالبه نفقه ایام گذشته، ثبت در سند نکاحیه و اسناد سجلی و... را مطالبه کرد تا گرفتار روند دادرسی طولانی دیگری نشد.

دیه باشد.

باید بیان داشت که ضمان عاقله در مقابل اصل شخصی بودن مجازات‌ها قرار دارد، اصل شخصی بودن مجازات‌ها بیان می‌دارد که هر کس برای تقصیری که مرتکب شده است مؤاخذه می‌گردد و هیچ کس را نمی‌توان برای فعلی که دیگری مرتکب شده است مسئول دانست.

برخی از استثنائات این اصل عبارتند از: قاتل و ضارب بودن طفل غیربالغ، قتل خطای محض، اگر ثابت شود، جرم به منزله خطا محض، که در این

عاقله به کسی گفته می‌شود که از خویشاوندان مرتکب جرم است و در صورتی که شرایطی وجود داشته باشد او مسئول پرداخت دیه شناخته می‌شود. در ماده ۴۶۸ نیز عاقله به این شکل تعریف شده است: «عاقله عبارت از پدر، پسر و بستگان ذکور نسبی پدر و مادری یا پدری به ترتیب طبقات ارث است. همه کسانی که در زمان فوت می‌توانند ارث ببرند به صورت مساوی مکلف به پرداخت دیه می‌باشند». از ماده فوق چنین استنباط می‌شود که زنان یعنی خواهر، دختر یا مادر و یا مردهایی که از طریق مادری با شخص نسبت و قرابت دارند مثل بردار آمی در دسته اشخاص عاقله قرار نمی‌گیرند و به همین ترتیب مسئولیتی هم برای پرداخت دیه پیدا نمی‌کنند.

البته از دیگر موادی که در قانون مجازات اسلامی آمده است می‌توان چنین برداشت کرد که اگر عاقله‌ای تمکن مالی برای پرداخت دیه را نداشته باشد و یا اگر صغیر و مجنون باشد و همچنین اگر عاقله فرزند نامشروع باشد، مسئولیت پرداخت دیه را عهده دار نمی‌شوند. عاقله شامل ۴ دسته است که عبارتند از:

-عصبه

-معتق (آزاد کننده)

-امام مسلمین

-ضامن جریره

ویژگی های مورد نیاز برای عاقله:

برای عاقله قرار گرفتن شخص، ویژگی های نیاز است که در صورت مفقود بودن هریک از شرایط زیل پرداخت دیه از سوی عاقله محقق نخواهد شد. این شرایط عبارتند از:

-ذکورت

-عقل و بلوغ

-توانایی در پرداخت دیه: به عبارت دیگر از عاقله معسر باشد نمی‌تواند ضامن پرداخت

کمتر از آن به عهده خود جانی است.

-خسارت های حاصل از جنایت های خطائی محض از قتل تا موضحه (ماده ۳۱۱ قانون مجازات اسلامی) استثناء حکم ماده ۳۱۱ قانون مجازات اسلامی: در یک صورت ممکن است عاقله، عهده دار دیه جنایات خطائی کمتر از موضحه نیز باشد و آن در مورد سقط جنینی است که هنوز روح در آن دمیده نشده و با توجه به مراحل تکون جنینی، دیه آن کمتر از موضحه باشد.

-تبصره ماده ۳۰۶ قانون مجازات اسلامی: جنایت عمد و شبه عمد نا بالغ و دیوانه به منزله خطاء محض بوده و بر عهده عاقله می باشد. با توجه به حکم کلی تبصره ماده ۳۰۶ قانون مجازات اسلامی جنایت اطفال کمتر از موضحه نیز بر عهده عاقله خواهد بود.

-دیه به ترتیب طبقات ارث بر عاقله توزیع می شود. مسؤولیت عاقله فقط در مورد دیه باید اعمال شود و نسبت به ارش موردی ندارد.

ناتوانی عاقله در پرداخت دیه و عدم وجود عاقله برای جانی:

ماده ۳۱۲ قانون مجازات اسلامی: «هرگاه جانی دارای عاقله نباشد یا عاقله او نتواند دیه را در مدت سه سال بپردازد، دیه از بیت المال پرداخت می‌شود.» توضیح هرگاه عاقله محکوم به پرداخت دیه شود و آن را پرداخت ننماید اگر متمکن باشد باید از اموال او اخذ شود و اگر تمکن مالی نداشته باشد و مُعسر باشد دیه از بیت المال پرداخت شده و نیازی به تقدیم دادخواست اعسار توسط عاقله نیست.

این در صورتی است که دادگاه عدم توانائی عاقله را نسبت به پرداخت دیه احراز کند.

عدم تمکن مالی مرتکب یا عاقله او در قتل خطای محض در ماده ۴۷۰ این قانون آمده است «در صورتی که مرتکب، دارای عاقله

شرایط و نحوه پرداخت دیه توسط عاقله

موارد

از عاقله فرد دیه دریافت می‌شود. پس عاقله یکی از موارد استثنادر بحث شخصی بودن جرایم و مجازات ها محسوب می‌شود.

حدود مسؤولیت عاقله:

مواد ۳۰۵، ۳۰۶ و ۳۱۱ قانون مجازات اسلامی حدود مسؤولیت عاقله را بیان می‌نماید که عبارتند از:

-دیه قتل خطاء محض

-دیه جراحت (موضحه) و دیه جنایت های زیاده تر از آن به عهده عاقله می باشد و دیه جراحت های

نکات کاربردی قانون مدنی

نویسنده: کیمیا خجسته نژاد

تفاوت نفقه، اجرت المثل و نحله

نفقه، اجرت المثل و نحله، از موارد حقوق مالی زنان می باشد که پرداخت آن برعهده زوج است. البته هر کدام تعاریف و شرایط خود را برای مطالبه دارند که همین امر سبب تفاوت هایی در زمان ارائه دادخواست و همچنین علت آن می شود. براین اساس:

نفقه

مطابق با تعریف ذکر شده در ماده ۱۱۰۷ ق.م بر طرف کردن نیازهای متعارف و متناسب با وضعیت زن می باشد و شرایطی که نفقه را ایجاد می نماید تمکین زوجه از زوج نسبت به وظایف همسری و زندگی در منزل شوهر عنوان شده است. همانطور که در ماده ۱۱۰۸ ق.م آمده "هرگاه زن بدون مانع مشروع از ادای وظایف زوجیت امتناع کند مستحق نفقه نخواهد بود" می توان مشاهده کرد که تأکیدی بر مورد عدم تمکین می باشد اما چنانچه زوجه با دلایلی مشروع که شرایط آن در قانون آمده است از ادای وظایف امتناع کند همچنان مستحق دریافت نفقه خواهد بود، با این حال زوجه، هم می تواند در حین زندگی زناشویی، هم در زمان طلاق درخواست دریافت نفقه خود را داشته باشد.

اجرت المثل

به نوعی مزد زحمات و کارهایی است که در طول مدت زندگی مشترک توسط زوجه انجام شده که شرعاً بر عهده او نبوده است اما عرفاً برای آن کارها اجرت در نظر می گیرند، که این امر می بایست با دستور زوج و بدون قصد تبرع از سوی زوجه صورت گرفته باشد. مطابق ماده ۲۹ قانون جدید حمایت از خانواده دادگاه در زمانی که برای طلاق تصمیم می گیرد باید بابت اجرت المثل ایام زوجیت نیز اقدام کند، ولی چنانچه زوجه خواهان مطالبه اجرت المثل در حین زندگی زناشویی باشد می بایست با استناد به ماده ۳۳۶ ق.م اقدام و دادخواست جداگانه ای تنظیم و با رعایت تشریفات قانونی و هزینه دادرسی، ارائه نماید.

نحله

پولی است که دادگاه در زمانی که زوج قصد طلاق زوجه را دارد و زوجه مهریه پایی را تعیین نموده است مانند آنکه یک سکه یا ۱۴ سکه و یا با توجه به مدت زندگی، مستحق اجرت المثل نشده یا بسیار کم می باشد، تعیین نموده و زوج را به پرداخت آن به همسرش ملزم می نماید، که البته تعیین این مبلغ به عوامل مختلفی چون میزان تحصیلات شان خانوادگی، شغل همسر، مدت زندگی زناشویی و زوجه بستگی دارد.

در نتیجه می توان چنین گفت که دریافت نفقه با درخواست مستقیم زوجه همراه می باشد اما اجرت المثل را در زمان طلاق دادگاه مکلف به بررسی و تعیین آن بوده و نحله هم در صورتی که اجحافی در حق زوجه با توجه به شرایط، صورت گرفته باشد تعیین می شود که آن هم باید با درخواست مستقیم زوجه باشد.

نباشد یا عاقله او به دلیل عدم تمکن مالی نتواند دیه را در مهلت مقرر بپردازد، دیه توسط مرتکب و در صورت عدم تمکن، از بیت المال پرداخت می شود. در این مورد فرقی میان دیه نفس و غیر آن نیست.

در حقیقت، این ماده مربوط به جنایات خطای محض بوده که در آن پرداخت دیه بر عهده عاقله (یعنی پدر، پسر و بستگان ذکور نسبی پدری و مادری یا پدری) است اما مرتکب، عاقله ندارد یا اینکه عاقله فاقد تمکن مالی است. در چنین مواردی دیه توسط مرتکب و در صورت عدم تمکن مالی وی، از بیت المال پرداخته خواهد شد.

پیام حقوقی

شماره ۶

بهمن ۱۴۰۱

انواع عقود از حیث وابسته بودن به زمان: عقودیه که تعیین مدت در آنها شرط است: مصادیق منحصر در ۵ عقد:

- عقد موجد حق انتفاع از قسم حبس رقبی . م ۴۲ ق م
- عقد اجاره . م ۴۶۸
- عقد مزارعه . م ۵۱۸
- عقد نکاح موقت . م ۱۰۷۶ ق م

عقودی که تعیین مدت شرط نیست و مصادیق آن: سایر عقود در این دسته اند.

انواع عقود از حیث لزوم قابل بقا بودن موضوع معامله:

عقودی که باید موضوع آنها الزاما مال قابل بقا باشد.

- مصادیق منحصر در چهار عقد:
- عقد موجد حق انتفاع م ۴۶
- عقد وقف م ۵۸
- عقد اجاره م ۴۷۱
- عقد عاریه م ۶۳۷

عقودی که لازم نیست موضوع آنها مال قابل بقا باشد: مصادیق سایر عقود.

ایقاع

ایقاعات هم به دو صورت می باشد: ایقاعات یکطرفه که یک اراده دارد و اثرش منحصر به خوشخص میرسد مثل حیات مباحات ایقاعات دو طرفه که یک اراده می باشد. ولی اثر آن به دوشخص میرسد مثل ابرا.

و برای تحقق به قصد انشا نیاز دارد. وجه افتراق: ایقاع با یک اراده تشکیل می شود اما عقد برای تشکیل به حداقل در اراده نیاز دارد.

اصولا قراردادها با دو اراده منعقد می شوند ولی استثنائا برخی عقود به ۳ اراده نیاز دارد مانند حواله.

سوال:

آیا عمل حقوقی یک جانبه در حقوق ایران پذیرفته شده است.

پذیرش ایقاعات به عنوان اصل در حقوق ایران پذیرفته شده نیست چون ایقاعات با یک اراده واقع میشود و پذیرش ایجاد چنین عملی بصورت یکجانبه امنیت در جامعه را بر هم میزند لذا باید قائل بود که ایقاعات جز در موارد که قانونگذار پیش بینی کرده الزام آور نمی داند. برخی ایقاعات مثله طلاق. ابرا. حق فسخ. وصیت عهدی. لعان. تنفیذ و رد و...

تعریف عقد:

عبارت است از:

ماده ۱۸۳ - عقد عبارت است از اینکه یک یا چند نفر در مقابل یک یا چند نفر دیگر تعهد بر امری نمایند و مورد قبول آنها باشد.

خلاصه: تعهد یک یا چند نفر در مقابل یک یا چند نفر دیگر

البته اشکالات زیادی به این تعریف از نظر حقوقدانان وارد است.

عقد از چند حیث قابل تقسیم بندی است:

- لازم و جایز
- تملیکی و عهدی
- معوض و غیر معوض
- رضایی عینی تشریفاتی
- ازاد الحاقی و تحمیلی
- احتمالی و شانس و...

تمامی مباحث حقوق مدنی رو میتوان اصولا تحت دو عنوان کلی بررسی کرد.

- واقعیه ی حقوقی
- عمل حقوقی

انواع واقعیه ی حقوقی:

مصادیق اسباب ضمان قهری شامل: اتلاف. تسبیب. غصب. ایفاناروا. استیفا. اداره ی فضولی مال غیر. استفاده بلاجهت ((موضوع مسئولیت خارج از قرارداد سایر مصادیق آن: مرگ. تولد. اکراه. مالکیت مافی الذمه. تهاوتر و غیره

- عقد

انواع اعمال حقوقی:

ایقاعات

عقود یا قراردادها

مقایسه ی اعمال حقوقی و وقایع حقوقی: اعمال حقوقی:

ایجاد اعمال حقوقی همیشه ارادی بوده و نیاز به قصد دارند م ۱۹۰ و ۱۹۱.

از امور اعتباری هستند لذا: علی الاصول برای ایجاد به فعل مادی نیاز ندارند. اثر اعمال حقوقی ناشی از اراده ی طرفین است.

وقایع حقوقی:

وقایع حقوقی نیاز به قصد ندارند و به صورت غیر ارادی نیز ایجاد می شوند تنها استثنا شان غصب است که به قصد عدوان نیاز دارد. م ۳۰۸ ق م.

از اموری مادی هستند لذا: غالبا برای ایجاد به فعل مادی نیاز دارند مانند اتلاف که نیاز به تلف یک مال دارد.

اثر وقایع حقوقی را قانون تعیین می کند. عقد

اعمال حقوقی:

انواع: عقد. ایقاعات

مقایسه:

وجه اشتراک: هر دو از امور ارادی انشایی

حقوق مدنی

هیچ پدری نمیتواند فرزندش را از ارث محروم کند

مأنده رضوی نژاد

نویسنده

سوال:

آیا وصیت پدر به صورت دست نوشته و با امضای تنها یک شاهد از اعضای خانواده مبنی بر محرومیت ۲ تن از وراثت پسر از ارث ارزش قانونی دارد و میتوان در دادگاه به آن استناد کرد یا خیر؟

پاسخ:

در خصوص پرسش شما باید بیان داشت مسائل مربوط به ارث مربوط به نظم عمومی جامعه بوده که هر نوع توافق و یا مقاومت اشخاص در برابر اجرای آن بلااثر خواهد بود. قانونگذار در ماده ۸۳۷ قانون مدنی صراحتاً بیان داشته است که اگر کسی به موجب وصیت، یک یا چند نفر از ورثه خود را از ارث محروم کند، وصیت مزبور نافذ نیست.

از طرفی دیگر مطابق ماده ۸۴۳ از همان قانون وصیت به زیاده بر ثلث تر که نافذ نیست، مگر به اجازه وراثت و اگر بعضی از ورثه اجازه کند فقط نسبت به سهم ایشان نافذ است.

بنابراین هرگاه پدر بیان نماید که فلان فرزندم از ارث محروم است، چنین وصیتی به حکم قانون باطل و فاقد اثر قانونی خواهد بود. به عبارتی دیگر چنانچه وصیت کننده وارثی را مستقیماً از ارث محروم کند، خواه نسبت به یک سوم اموال یا تمام آن وصیت مزبور باطل می باشد، اما چنانچه همان پدر بیان نماید یک سوم اموال به فلان پسر برسد، چنین وصیتی صحیح خواهد بود، هر چند که نتیجه آن در عمل محروم شدن سایر وراثت از آن بخش می باشد، به عبارتی دیگر اینکه پدر تصمیم گرفته است یک سوم اموالش به فلان فرزندش برسد، به معنای محروم ساختن باقی وراثت است، اما نمی توان به واسطه قبح ممنوع کردن سایر وراثت، چنین وصیتی را صحیح ندانست؛ چه اینکه به موجب قانون موصی له وصیت می تواند (کسی که وصیت به نفع او می گردد) هر شخص ولو احداً از وراثت وصیت کننده باشد. اما در فرض اخیر و احراز صحت و اصاله وصیت مزبور، وصیت کننده صرفاً تا ثلث مجاز بوده و نسبت به مازاد بر آن در صورتی صحیح خواهد بود که وراثتی که در عمل از ماترک محروم گردیده اند، این عمل را تنفیذ نمایند. البته باید توجه داشت هر زمان امکان رجوع موصی (وصیت کننده) از وصیت مزبور وجود خواهد داشت.

التهایه امکان محرومیت احداً از وراثت از ارث در زمان حیات نسبت به بخشی از اموال یا تمام آن ممکن نبوده و به موجب قانون بر آن اثری مترتب نخواهد بود؛ مگر اینکه در قالب تأسیس حقوقی وصیت، ثلث از اموال برای تمام وراثت جز شخص مورد نظر وصیت گردد لازم به توضیح است وصیت به مازاد بر ثلث نیز ممکن است و لازم الاتباع بودن آن منوط به تنفیذ تمام ورثه می باشد.

شرایط ایجاد مسئولیت قراردادی

مأنده رضوی نژاد

نویسنده

الف) وجود قرارداد

برای اثبات مسئولیت قراردادی وجود و اثبات قرارداد، امری ضروری است و احراز رابطه قراردادی میان خواهان و خوانده یکی از ارکان مسئولیت قراردادی است و این رابطه فقط در مورد طرفین قراردادی باید باشد، و اگر طرف قرارداد به شخص دیگری که خارج از قرارداد است ضرری بزند، این مسئولیت قراردادی نخواهد بود.

ب) رابطه علیت بین خسارت و عدم اجرای قرارداد

باید بین خسارت وارده و قرارداد، چنان رابطه ای باشد که بتوان گفت خسارت در نتیجه عدم اجرای تعهد به بار آمده است؛ برای مثال در عقد بیع اگر فروشنده، مبیع را تحویل ندهد و ضرری از این بابت به مشتری برسد، این در نتیجه مسئولیت قراردادی است.

ارکان مسئولیت قراردادی

- **تخطی:** اینکه متعهد، تعهد ناشی از عقد را به جا نیاورد.
- **اثبات ضرر:** «دادگاه در صورتی حکم به خسارت خواهد داد که ضرر اثبات شود». (برداشت از ماده ۵۲۰ آئین دادرسی مدنی)
- **رابطه سببیت:** «این ضرر بلاواسطه ناشی از عدم انجام تعهد یا تأخیر آن باشد». (برداشت از ماده ۵۲۰ آئین دادرسی مدنی)

آثار عدم اجرای تعهد

در صورتی که متعهد به میل خود تعهد را انجام ندهد، می توان با مراجعه به مقامات قانونی، اجبار متعهد به اجرای قرارداد را خواستار شد. (برداشت از ماده ۲۳۷ قانون مدنی)

اگر اجبار ممکن نبود ولی موضوع تعهد از جمله اموری است که می تواند توسط دیگری به عمل آید، حاکم می تواند توسط دیگری تعهد را اجرا نموده و مخارج آن را از متعهد متخلف اخذ نماید.

در صورتی که نه اجبار ممکن بود و نه فعل توسط دیگری قابل انجام بود، متعهد له یا خواهان حق فسخ قرارداد را خواهد داشت.

جبران خسارات قراردادی

هرگاه در نتیجه عدم اجرای تعهد، خسارتی به متعهد له وارد شده باشد وی می تواند به دادگاه مراجعه کرده و جبران خسارت را مطالبه نماید.

در سال ۱۳۱۷ "کمیسیون بررسی اصطلاحات دادگستری" در فرهنگستان فارسی تشکیل شد. و در سال ۱۳۲۰ برخی اصطلاحات فارسی بشرح زیر برای استفاده در دادگستری ابلاغ شد؛

اجاره دار-بجای-مستاجر
اجاره ده-موجر
استوار کردن- ابرام تایید
انجام یافته- مختومه
بازبینی- تجدید نظر
بازپرسی- استنطاق
بازداشت- توقیف
(بازگشت- رجوع (در طلاق
بازگیری- مصادره
بر/بزیان- علیه
بسود/برای- له
بزه- جرم
بنچک- اصل سند
بهره بها- اجرت المثل
پاسگران- ضابطین عدلیه
پایندان- کفیل
پژوهش- استیناف
پی کردن- تعقیب کردن
پیگرد- تعقیب
تاوان خواه- مدعی خصوصی
تبہکار- جانی
تن بها- وجه الکفاله
تن سپرده- مکفول عنه
خردسال- صغیر
خواسته برگ- احضاریه
خواسته- مدعی به
دادبان نخست- مدعی العموم
بدایت
دادباخته- محکوم علیه
دادخواست- عرض حال
دادخواست واری- عرض حال
استیناف
دادخواهی- دعوی
دادرس- قاضی

دادرسی- محاکمه
دادستان- مدعی العموم
دادگاه- محکمه
دادگاه اشته- محکمه صلح
دادگستری- عدلیه
دادنامه- حکم محکمه
داور- حکم
داوری- حکمیت
درستی- صحت
دستگیر کردن- توقیف شخص
دغل- متقلب
دیوان دادرسی- دیوان عالی تمیز کشور
رساندن- ابلاغ
رسیدگی فرجامی- رسیدگی تمیزی
رسیدننامه- ابلاغ نامه
زناشویی- نکاح/ازدواج
سرپرست- قیم
سرپرستی- قیمومت
سوم کس- شخص ثالث
شایستگی- صلاحیت
شایسته- صالح
شکستن- نقض
فراخواندن- احضار مامور
فراخوانی- احضار
فرجام- رسیدگی تمیزی
کابین- مهر. صدق مهریه

کاخ دادگستری- عمارت عدلیه
کارشناسی- خبرویت
کیفر- مجازات
کیفرخواست- ادعنامه
کیفر یافته- محکوم جزایی
گذر زمان- مرور زمان
گروگان- رهنه. مرهونه
گزارش ده- عضو ممیز
گناهکار- مجرم
گواه- شاهد
گواه خواستن- استشهاد
مال برجا- مال غیرمنقول
مال نابرجا- مال خیر منقول
ناخستو- منکر
نخست- اول
نشست- جلسه
واپسین- آخرین
واخواست- اعتراض
واخوانده- معترض علیه
واخواهی- اعتراض
واری- استیناف
واهشت- سقوط
واهشتن- اسقاط
یادبرگ- اخطاریه
منبع؛ تاریخ معاصر دستگاه قضایی ایران
ص ۲۵۹-۲۶۴

در چه صورت زن می تواند از شوهر تمکین نکند؟

مأده رضوی نژاد

نویسنده

با جاری شدن صیغه عقد بین پسر و دختر و رسمیت یافتن ازدواج هر یک نسبت به یکدیگر دارای وظایف و تکالیف حقوقی می شوند که عدم رعایت این حقوق و تکالیف جرم محسوب شده و مجازات هایی را به همراه دارد.

یکی از وظایفی که زوجین در روابط زناشویی خود می بایستی آن را رعایت کنند بحث تمکین است در موارد ذکر شده زیر، اگر زن تمکین نکند مستحق دریافت نفقه خواهد بود و ناشزه نخواهد شد:

موانع مشروع برای تمکین

- در صورتی که بودن زن با شوهر در یک منزل خوف و ضرر بدنی یا مالی یا شرافتی برای زن داشته باشد او می تواند منزل را ترک کند و به منزل دیگری برود.

حق سکونت زن و خودداری از تمکین

- در صورتی که حق سکونت به زن داده شده باشد زن می تواند از حضور در منزل شوهر خودداری کند و شوهر را ملزم به حضور در خانه ای کند که او تعیین می نماید.

نداشتن منزل مستقل و مناسب

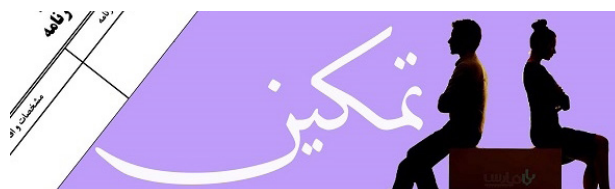
- در صورتی که شوهر منزل مناسب با وضعیت زن برای سکونت او پیدا نکند، در این صورت زن می تواند به خانه شوهر نرود مانند آنکه شوهر زن خود را که شایسته داشتن خانه مستقلی هست به اطاقی که در کاروانسرا است یا اطاق کرایه نشینی ببرد یا منزل در ناحیه غیر متناسب با شئون زن انتخاب کند.

انجام تکالیف واجب

- هرگاه زن برای انجام تکلیف مذهبی واجب اجازه بیرون رفتن از منزل، از شوهر بخواهد و شوهر اجازه ندهد زن می تواند خارج شود و این امر موجب نشوز او نمی شود مانند آنکه زن مستطیع شود و بخواهد به حج برود و یا به حمام برای ادای نماز های واجب برود.

خروج برای درمان زن

هرگاه پزشک خروج زن را از منزل برای مداوا لازم بداند و شوهر اجازه ندهد، زن می تواند خارج گردد و این امر از موارد نشوز نمی باشد مانند آنکه زن مبتلا به بیماری گردد که برای مداوا باید به بیمارستان یا خارج از کشور برود.

داد گستری

کیمیا خجسته نژاد

نویسنده

داد گستری به مجموعه یک حوزه قضایی شهر یا شهرستان گفته می شود که به اصطلاح عام می گویند دادگاه.

در اکثر شهرستانها داد گستری شامل ۲ مجموعه مجزا از هم می باشد این دو مجموعه دادگاه و دادسرا می باشد که هر یک مقررات مربوط به خود را دارند.

معمولاً دادگاه شامل شعبه حقوقی و جزایی است. و دادگاه انقلاب، دادگاه اطفال و دادگاه خانواده هم داریم.

تذکر: در شهرهای کم جمعیت معمولاً یک شعبه دادگاه حقوقی و یک شعبه دادگاه کیفری وجود دارد ولی شهرهای بیشتر از ۵۰ هزار نفر شعب دادگاه ها افزایش می یابد. همچنین در هر داد گستری یک شعبه خانواده و یک شعبه دادگاه انقلاب وجود دارد.

دادگاه

دادگاه قسمتی از داد گستری است که به موضوعات حقوقی، مدنی و جزایی رسیدگی می کند. پرونده هایی که موضوعات آن مربوط به دعوای معاملات ملکی، مطالبه طلب، مطالبه خسارت و خانواده (طلاق، مهریه، نفقه) و به طور کلی اموری که با مال و اموال سرو کار دارند باشد در شعب حقوقی دادگاه ها رسیدگی می شوند و اموری که مربوط به جرم باشد مثل کلاهبرداری، سرقت و تصادف، در شعب جزایی رسیدگی می شوند.

البته در شهرستان های کم جمعیت (بخش) یک شعبه حقوقی بیشتر وجود ندارد و امور مربوط به خانواده (طلاق، مهریه تمکین و نفقه) و امور کیفری در همین شعبه رسیدگی انجام می شود.

دادسرا

به اتهامات متهمین، در شعب دادپاری و بازپرسی دادسرا، رسیدگی می شود. دادسرا مرجع صدور حکم نیست بلکه بازپرسان دادسرا همانند پلیس یا کاراگاه تحقیقات لازم در مورد اینکه عمل متهمی جرم است یا نیست را به عمل می آورند. در دادسرا تشخیص داده می شود که فرد نهایتاً مجرم است یا نیست.

اگر مشخص شد جرمی انجام نداده در همان دادسرا پرونده وی بسته شده و مختومه می شود و قرارهای (منع تعقیب و موقوفی تعقیب صادر می شود)

و اگر کسی مجرم تشخیص داده شد. پرونده جهت صدور قرار مجرمیت و کیفر خواست به نظر دادستان خواهد رسید و دادستان پس از صدور قرار مجرمیت و کیفر خواست پرونده را به شعبه مربوطه اعاده می کند و شعبه مربوط پرونده را جهت رسیدگی به جرم به شعبه جزایی ارسال می کند.

سپس مجازات جرم، در دادگاه تعیین می گردد و دادسرا فقط به انجام تحقیقات مقدماتی و کیفر خواست و قرار مجرمیت اقدام می کند.

قاعده رو بشناس!!

نویسنده: حجت بنی اسدی

یه نگاهی هم به ماده ی ۳۲۵ قانون مدنی هم بندازید بد نیست. اینقد این قاعده توش تابلوعه که تو ذوق میزنه.

ماده ۳۲۵

اگر مشتری جاهل به غصب بوده و مالک به او رجوع نموده باشد او نیز میتواند نسبت به ثمن و خسارات به بایع رجوع کند اگر چع مبیع نزد خود مشتری تلف شده باشد و اگر مالک نسبت به مثل یا قیمت رجوع به بایع کند حق رجوع به مشتری را نخواهد داشت. قاعده ی علی الید ما اخذت حتی تودی
اسم دیگش: علی الید
اسم دیگه ی دیگه: قاعده غصب

همونطور که از اسمش پیداست یه جورایی به غصب مربوط میشه البته حواسمون باشه که قاعده ی ید با علی الید متفاوته.

تعریف قاعده: اگر کسی بدون اذن مالک یا شارع بر مال کسی مسلط شود (به قول حقوقیا استیلا یابد) ضامن است تا زمانی که مال را به مالک برگرداند.

وقتی گفتیم ضامن است یعنی در هر صورت مسئول است حتی اگر تلف شدن مال تقصیر خودش نباشه مثلا زلزله بیاید و مال آسیب ببیند غاصب در هر صورت ضامن است.

تاریخچه:

معروف ترین روایت مستند این قاعده، روایتی از پیامبر (ص) است که متن قاعده است که ان حضرت فرمود علی الید ما اخذت حتی تودیه.

این روایت از طریق عامه رسیده است. ولی از زمان علامه حلی به بعد. به عنوان یک روایت مسلم مورد استناد امامیه قرار گرفته است.

در قانون مدنی ایران هم در مورد این قاعده سخن گفته است: غصب استیلا بر حق غیر است به نحو عدوان، اثبات ید بر مال غیر بدون مجوز در حکم غصب است. (۳۰۸ ق.م).

خب من باز اومدم با یه بخش جدید به نام “قاعده رو بشناس”، هدفم اینه با برخی قواعد فقهی آشناتون کنم. برخلاف بقیه دوست نداشتم مطالب قدیمی و تکراری از علم حقوق رو ارائه بدم. عقیدم اینه بهترین و کاربردی ترین مطلب و مطالب روز دنیا از علم حقوق رو باید ارائه داد. باید همه چیز رو واضح بیان کرد تا مخاطبان دیگر از واضح بودن و فهم مطالب لذت ببرن. پس سعیم اینه که طنزی بیان کنم. ثانیا: اهل کپی برداری از هیچ سایتی نیستم و نخواهم بود. منبع من نظریه اساتید گرانقدر حقوق و تحقیقات خودم است.

قابل توجه: این بخش (قاعده رو بشناس) در انحصار بنده میباشد پس از ابتکار بنده سو استفاده ننمایید!

+ قسمت اول +

قاعده ی المغرور یرجع الی من غر

اسم دیگش: ضمان غرور

قاعده ی غرور یا ضمان غرور به این معنیه که اگه شخصی انسان دیگری رو گول بزنه و باعث ضرر (که ما حقوقیا بهش میگیم غرر) بشه. پس علم حقوق این اجازه رو میده که شخصی که زیان دیده (که ما حقوقیا میگیم: مغرور شده) میتونه به شخص فریبکار (غار/انه اون غاری که خفاش داره) مراجعه کنه و زیان رو جبران کنه.

و اما تاریخچه ی قاعده:

عبارت این قاعده معروف، روایت بوده است اما نمیدونم چرا در برخی از روایات شیعه و اهل سنت دیده نشد. به خاطر همینم خیلی از فقیهها نمیدونن اینو. ولی در برخی از بخش های علم فقه بهش اشاره شده.

فقط حواستون باشه که باید بین شخص زیان زننده (غار) و عمل زیان دیده (مغرور) باید رابطه ی علیت باشه.

چنانچه غار قصد فریب نداشته باشه مثلا از واقعیت بی اطلاع باشد ولی رفتاری کرده باشد که دیگری زیان دیده باشد باز در این فرض هم مسئولیت دارد.

روی سخنم به حقوقیاس داستان خیار غبن و تدلیس هم ارتباط قوی ای با قاعده ی غرور داره.

حالا یه سوال خفن:

فرض کنیم یکی مال رو غصب کرده بعد ما نمیدونستیم و مال رو رفتیم از اون عاریه گرفتیم و ازش استفاده کردیم بعد سررو کله ی مالک پیداش شد و اومد از ما پول این مدت استفاده رو برد عهههه در عالم همسایگی!! یه بار عاریه گرفتیم ببین چی شد. اینجاس که محقق حلی میگه ضمان بر عهده ی غاصب است. یعنی این که مستعیر عزیز، درسته نمیدونستی و عاریه گرفتی ولی مال غصبی بوده میتونی بابت قاعده ی غرور به غاصب مراجعه کنی و پولی که دادی رو بگیری ازش.

قانون مدنی

ماده

۳۲۵

مالک

انواع عقد ها

مأئده رضوى نژاد

نویسنده

۳۰ تقسیم بندی عقود در قانون مدنی:

عقد در قانون مدنی ذکر شده که به شرح زیر می باشند:

اولین عقدی که بشر منعقد کردنکاح: لازم_عقد رضایی (ساده)
_ غیر معوض _ عهدهی _ غیر قابل تعلیق _ هم بصورت دائم و هم موقت.

معاوضه: لازم _ رضایی _ معوض _ تملیکی

بیع: لازم _ رضایی _ معوض _ تملیکی

اجاره: لازم _ رضایی _ معوض _ تملیکی _ موقت

صلح: لازم _ رضایی _ معوض / غیر معوض _ عهدهی / تملیکی

وکالت: جایز _ رضایی _ غیر معوض _ اذنی _ مطلق / موقت

رهن: دو وجهی _ عینی _ معوض _ عهدهی _ تبعی _ غیر قابل تجزیه _ مطلق / موقت

هبه: عینی _ غیر معوض _ تملیکی

در لازم و جایز بودن عقد هبه اختلاف نظر است. لیکن اگر یکی از طرفین فوت کند منحل نمی شود و حق رجوع واهب از بین میرود. (حاشیه ۱ م ۸۰۳ و ماده ۸۰۵)

ضمان نقل ذمه: لازم _ رضایی _ معوض _ عهدهی _ غیر قابل تعلیق _ تبعی _ مسامحه ای _ مطلق / موقت

ضمان ضم ذمه: دو وجهی _ رضایی _ غیر معوض _ عهدهی _ تبعی _ مطلق / موقت

کفالت: دو وجهی _ رضایی / غیر معوض _ عهدهی _ تبعی _ مطلق / موقت

وقف: لازم _ عینی _ غیر معوض _ تملیکی _ دائمی

مضاربه: جایز _ رضایی _ معوض _ عهدهی _ مطلق / موقت

ودیعہ: جایز _ رضایی _ غیر معوض _ اذنی

عاریه: جایز _ رضایی _ غیر معوض _ اذنی

جعاله: جایز _ رضایی _ معوض _ عهدهی _ مسامحه ای

قرض: لازم _ رضایی _ معوض _ تملیکی

حواله: لازم _ رضایی _ معوض _ عهدهی _ تبعی

مزارعه: لازم _ رضایی _ معوض _ عهدهی _ موقت

مساقات: لازم _ رضایی _ معوض _ عهدهی _ موقت

عقد انتفاع: دو وجهی _ عینی _ معوض / غیر معوض _ اذنی _ عمری / مطلق / رقبی

بیع صرف: لازم _ عینی _ معوض _ تملیکی

وصیت تملیکی: رضایی _ غیر معوض _ تملیکی

حبس مطلق: جایز _ رضایی _ غیر معوض _ اذنی

بیمه: لازم _ رضایی _ معوض _ عهدهی

دلالتی: جایز _ رضایی _ معوض _ عهدهی

قرارداد حمل: جایز _ رضایی _ معوض _ عهدهی

حق العمل کاری: جایز _ رضایی _ معوض _ عهدهی

تقسیم: لازم _ رضایی _ معوض _ تملیکی

شرکت: رضایی _ معوض _ تملیکی

قرارداد ارفاقی: لازم _ تشریفاتی _ معوض _ عهدهی

توجه

عقد شرکت دو چهره دارد. یکی از چهره های آن اشاعه است که لازم است و چهره دیگر اذن در اداره مال مشاع است که از این حیث جایز است.

بیع اموال منقول ثبت شده تشریفاتی است. زیرا حتما باید با

تنظیم سند رسمی صورت بگیرد. (م ۲۲ ق ثبت)

صلح اموال غیر منقول ثبت شده و همچنین هبه اموال غیر منقول ثبت شده در مناطقی که ثبت الزمی است باید در دفتر ثبت املاک

به ثبت برسد. (م ۴۶ و ۴۷ ق ثبت)

بر اساس قانون دریایی هرگونه معاملات راجع به کشتی (اجاره، رهن، بیع) باید حتما با تنظیم سند رسمی باشد و در

اداره بنادر به ثبت برسد.

پرسش و پاسخ حقوقی

نویسنده **حجت بنی اسدی**

والدین در چه شرایطی از حضانت فرزند محروم می‌شوند؟

مطابق ماده 1173 قانون مدنی - اصلاحی 1376، هرگاه در اثر عدم مواظبت یا انحطاط اخلاقی پدر یا مادری که طفل تحت حضانت اوست، صحت جسمانی و یا تربیت اخلاقی طفل در معرض خطر باشد، محکمه می‌تواند به تقاضای اقربای طفل یا به تقاضای قیم او یا به تقاضای رئیس حوزه قضائی هر تصمیمی را که برای حضانت طفل مقتضی بداند، اتخاذ کند.

موارد ذیل از مصادیق عدم مواظبت و یا انحطاط اخلاقی هر یک از والدین است:

- اعتیاد زیان‌آور به الکل، مواد مخدر و قمار

- اشتها به فساد اخلاق و فحشاء

- ابتلا به بیماری‌های روانی با تشخیص پزشکی قانونی

- سوء استفاده از طفل یا اجبار او به ورود در مشاغل ضد اخلاقی مانند فساد و فحشاء، تکدی‌گری و قاچاق

- تکرار ضرب و جرح خارج از خدمتعارف

توضیحی در خصوص زورگیری

ماده 617 قانون مجازات اسلامی: ((هر کس به وسیله چاقو یا هر نوع اسلحه دیگری تظاهر یا قدرت نمایی کند یا آن را وسیله مزاحمت اشخاص یا اخاذی یا تهدید قرار دهد یا با کسی گلاویز شود در صورتی که از مصادیق محاربه نباشد به حبس از 6 ماه تا 2 سال و تا 74 ضربه شلاق محکوم خواهد شد))

اگر این اخاذی همراه با آزار جسمی باشد متهم مشمول ماده 652 و محکومیت به، 10 سال حبس و 74 ضربه شلاق میشود

اگر این زورگیری و اخاذی منجر به قتل بشود، متهم به قصاص نیز محکوم میشود. طبق ماده 190 قانون مجازات اسلامی در صورتی که زورگیران با سلاح سرد اقدام به این کار کنند و شرایط محاربه بر مجرم جاری بشود محکوم به اعدام میشود.

اشتباه رو تکرار نکنید!

یکی از اشتباهاتی که شخص مستاجر انجام میدهد اینه: زمانی که صاحب ملک پول پیش رو پس نمیده، مستاجر خونه رو تخلیه نمیکنه و به سکونتش ادامه میده.

تو چنین وضعیتی این مستاجر عزیز باید به ازای هر روز سکونتش اجاره پرداخت کنه!

راه درست پس گرفتن پول اینه که مستاجر ملک رو در تاریخ مقرر (یعنی روزی که قرارداد اجاره تموم میشه) تخلیه کنه و بعدش (توسط شورای حل اختلاف) خالی بودن ملک رو تأمین دلیل و بعد برای گرفتن پول پیش اقدام کنه.

نکات مهم و ضروری در تنظیم قرارداد اجاره

موجر - مستاجر قرارداد - اجاره رهن

لزوم قید مدت در قرارداد اجاره در تنظیم قراردادهای اجاره باید مورد توجه قرار گیرد، قید مدت اجاره در قرارداد است. در غیر این صورت برابر ماده 468 قانون مدنی قرارداد باطل است.

لزوم قید عدم حق اجاره به غیر در هنگام تنظیم قرارداد در قرارداد منعقد شده اشاره کنند که مستاجر حق اجاره مورد اجاره به غیر را به صورت کلی یا جزئی ندارد. اگر چنین شرطی در قرارداد گنجانده نشود، مستاجر برابر قانون از حق اجاره به غیر برخوردار است.

نحوه پایان قرارداد اجاره: عقد اجاره به محض انقضای مدت برطرف می‌شود

بنابراین اگر مستاجر بعد از انقضای قرارداد عین مستاجره را بدون اذن مالک در تصرف خود نگاه دارد، باید اجرت المثل به مالک پرداخت کند.

عقد اجاره با فوت هر یک از موجر و مستاجر باطل نشده و فقط در صورتی باطل می‌شود که موجر برای مدت عمر خود مالک منافع عین مستاجره باشد. در این صورت با فوت او قرارداد باطل می‌شود، ضمن اینکه اگر شرط مباشرت مستاجر شده باشد نیز با فوت وی قرار داد اجاره باطل می‌شود.

عدم اهلیت ورشکسته مالی برای تنظیم قرارداد

شخص ورشکسته نمی‌تواند پس از صدور حکم توقف، مالی را اجاره دهد یا مالی را اجاره کند زیرا اداره اموال چنین شخصی با مدیر تصفیه است.

قرارداد با دو شاهد و در دو نسخه تنظیم شود قراردادهای عادی اجاره باید به وسیله دو نفر از افراد مورد اعتماد طرفین به عنوان شهود گواهی شود و نیز اینکه تأکید شده قرارداد حتما در دو نسخه تهیه شود.

عقیم بودن مرد

در قانون به مسئله نازایی و ناباروری اشاره مستقیمی نشده تنها به عنوان یکی از شرایط دوازده گانه در عقدنامه ذکر شده است.

در صورتی که بعد از گذشت 5 سال زن از همسرش به جهت عقیم بودن یا عوارض جسمی دیگه صاحب فرزند نشه، به زن حق طلاق داده میشه.

دادگاههای خانواده در این حالت، پرونده را جهت تشخیص عقیم بودن و ناباروری مرد به پزشکی قانونی ارجاع میکنند و پس از وصول نظریه پزشکی قانونی و تأیید عقیم بودن مرد، حکم طلاق صادر میشه.

عقیم بودن مرد، دلیلی برای فسخ نکاح نیست. اما اگر دلیل عقیم بودن مرد، کوتاه

غلط ننویسیم و غلط نخوانیم

نویسنده: حجت بنی اسدی

بودن آلت تناسلی و یا اخته بودن مرد باشه و مرد امکان برقراری رابطه جنسی به این دلایل و عیوب را نداشته باشه ، مورد از موارد فسخ نکاح میشه و میشه دادخواست فسخ نکاح رو مطرح کرد.

کسانی که به دروغ خود را صاحب نفوذ و دارای مشاغل دولتی معرفی می کنند به چه مجازات هایی محکوم می شوند؟

جواب:

هر کس بدون داشتن سمت رسمی خود را در مشاغل دولتی (کشوری و لشکری) معرفی کند به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم می شود. اگر برای این عمل برگه ای را جعل نموده است علاوه بر مجازات های فوق به مجازات جعل سند محکوم می شود و چنانچه با این عنوان متقلبانه موفق شود وجهی را از دیگران اخذ کند به عنوان کلاهبردار تحت تعقیب قرار می گیرد و به مجازات حبس، جزای نقدی، شلاق و رد مال محکوم می شود.

پیافوق

شماره ۶

پهمن ۱۴۰۱

سوگند بئی [ب.]: سوگندی است که به تنهایی ادعای خواهان را رد یا اثبات می کند.

محشا: [م.ح.ش.شا] محشی کردن، محشا کردن...

جرح شهود [ج.ش.]: خدشه وارد کردن به شاهد.

مسکر: [م.ک.]: آنچه سبب سکر و مستی شود.

شرب [ش.]: خمر [خ.]: شامل هر نوع مسکری میشود.

ضرب و شتم / ضرب و جرح: شتم یعنی دشنام دادن و جرح یعنی زخمی کردن، پس اصطلاح صحیح ضرب و جرح است نه ضرب و شتم. پلمب صحیح است نه پلمپ.

وصیت کننده [musi]: موصی

موصی الیه: [صا] کسی که وصیت کننده او را برای اجرای وصیت خود تعیین کند؛ وصی.

اعلام یعنی آگاه کردن و اعلان یعنی آشکار کردن، فاش کردن... مثلا حکم اعلامی یا ابلاغی، یعنی حکمی که به طرفین پرونده و قائم مقام قانونی آنها ابلاغ و اعلام می گردد.

موثر [م.و.ر]: آنکه دیگران را وارث می گرداند.

مولی علیه. [مؤلا علیه] کسی که تحت سرپرستی قانونی قرار گرفته است.

اما حکم اعلانی یعنی از طریق جراید و امثالهم به استحضار عموم می رسد مثل حکم اعلان ورشکستگی

[حبوه] ح.ب.و / ح.ب.و / ح.ب.و / ح.ب.و اموالی از پدر کی به پسر بزرگتر می رسد.

آیا می دانید؟

تلف کردن و از بین بردن اموال دیگران

هرکس مال غیر را تلف کند ضامن آن است و باید مثل یا قیمت آن را بدهد اعم از این که از روی عمد تلف کرده باشد یا بدون عمد و اعم از این که عین باشد یا منفعت و اگر آن را ناقص یا معیوب کند ضامن نقص قیمت آن مال است.

اگر کسی خانه یا بنای کسی را خراب کند باید آن را به مثل صورت اول بنا نماید و اگر ممکن نباشد باید از عهده ی قیمت برآید.

اگر کسی حیوان متعلق به غیر را بدون اذن صاحب آن بکشد، باید تفاوت قیمت زنده و کشته ی آن را بدهد و اگر کشته ی آن قیمت نداشته باشد، باید تمام قیمت حیوان را بدهد ولیکن اگر برای دفاع از نفس بکشد یا ناقص کند، ضامن نیست.

آیا می دانید؟

اگر کسی در ملك خود برای حفاظت اموالش موانعی ایجاد کند و کسی با آن برخورد کند، مسئول است؟

در صورتی که مالك برای حفاظت اموال و ملك خود از سرقه، سیم خاردار را روی دیوار ملك خود به نحوی قرار داده باشد که رهگذران به طور عادی با آن برخورد پیدا نمی کنند، هرگاه فردی با رفتن بالای دیوار به قصد سرقه یا جرم دیگر با آن برخورد کند و دچار آسیب شود و یا حتی بمیرد، مسئولیتی متوجه صاحب ملك نیست.

البته باید توجه داشت که منظور از حفاظت، نوع متعارف آن مانند سیم

خاردار، نیزه و ... است. به طور مثال، اگر صاحب خانه به سیم خاردار برق وصل کند و فرد بر اثر برق گرفتگی مجروح و یا کشته شود به دلیل نامتعارف بودن حفاظ، قتل شبه عمد محسوب می شود.

آیا می دانید؟

تعطیلات رسمی جزء مهلت های دادگاه محسوب نمی شوند؟

کم و بیش همه مردم با اخطاریه های دادگاه برای خود یا آشنایان مواجه بوده اند مثل مهلت 20 روز اعتراض به رای یا مهلت 7 روز اعتراض به نظر کارشناس و امثال آن...

آنچه اهمیت دارد این است که مهلت ها همیشه از روز بعد از ابلاغ محاسبه می شود و اگر در بین مهلت اعلام شده تعطیلی رسمی باشد جزء مهلت محاسبه می شود و فقط اگر روز آخر مصادف با تعطیلی رسمی باشد روز بعد از تعطیلی می بایستی مراجعه کرد این گونه نیست که تعطیلی ها را بشمارند و از مهلت اعلام شده دادگاه کم کنند.

آیا می دانید؟

اگر پدری قبل از فوت تمام اموال و دارایی خود را به نام دو پسرش بکند و یکی از پسرهای او محروم کنه ایا بعد از فوت پدر، پسر محروم از ارث میتونه از طریق قانون اقدامی بکند که چیزی بهش بدن؟ اگر اموال در قالب صلح و هبه و یا خرید و فروش به دیگر پسران تملیک شده باشد، پسر محروم کاری نمی تواند بکند. اما اگر در قالب وصیت محروم شده باشد، این محرومیت از ارث هیچ گونه اعتبار شرعی و قانونی ندارد.

چرا که وصیت فقط در قبال یک سوم مورد وصیت قابل اجراست.

آیا می دانید؟

مطابق باماده ۷۲۰ قانون مجازات اسلامی هر کس در ارقام و مشخصات پلاک وسایل نقلیه موتوری زمینی، آبی یا کشاورزی تغییر دهد و یا پلاک وسیله نقلیه موتوری دیگری را به آن الصاق نماید یا برای آن پلاک تقلبی بکار برد یا چنین وسایلی را با علم به تغییر و یا تعویض پلاک تقلبی مورد استفاده قرار دهد و همچنین هر کس به نحوی از انحاء در شماره شاسی، موتور یا پلاک وسیله نقلیه موتوری و یا پلاکهای موتور و شاسی که از طرف کارخانه سازنده حک یا نصب شده بدون تحصیل مجوز از راهنمای و رانندگی تغییر دهد و آن را از صورت اصلی کارخانه خارج کند به حبس از شش ماه تا یک سال محکوم خواهد شد.

آیا می دانید؟

شهرداری حق توقیف اموال دستفروشان را ندارد، با توجه به تبصره 1 بند 2 ماده 55 قانون شهرداری در مورد رفع سد معبر وظیفه شهرداری فقط آزاد کردن و رفع سد معبر می باشد و اجازه توقیف و نگهداری اموال را ندارد.

پس از رفع سد معبر وظیفه حفظ و نگهداری اموال به عهده صاحب مال است و شهرداری در این خصوص دخالتی ندارد.

هر نوع برخورد فیزیکی با اشخاص سد معبر کننده و تخریب اموال آنها قابل پیگیری می باشد.

آیا می دانید؟

مجازات سو استفاده اخذ اثر انگشت شخص بی هوش:

ماده ۵۹۶ قانون مجازات اسلامی
هر کس با استفاده از ضعف نفس شخصی
یا هوی و هوس او یا
حوادث شخصی افراد غیر
رشید به ضرر او نوشته
یا سندی اعم از تجاری
یا غیر تجاری از قبیل برات، سفته،
چک، حواله، قبض و مفاصاحساب
و یا هر گونه نوشته‌ای که موجب
التزام وی یا برائت ذمه گیرنده سند
یا هر شخص دیگر می شود بهر
نحو تحصیل نماید علاوه بر جبران
خسارت مالی به حبس از شش ماه تا
دو سال و از یک میلیون تا ده میلیون
ریال جزای نقدی محکوم می شود.

آیا می دانید؟
در باب تهدید:

تهدید شخص باید واضح باشد یعنی
تهدید کننده به وضوح تهدید شونده را
به قتل، ضررهای مادی، معنوی، شرفی
افشای سرخود و یا بستگانش تهدید
کند به نحوی که قاضی از الفاظ به کار
رفته یا حرکات انجام شده بتواند تهدید
انجام شده را به راحتی احساس کند.

شرایط تهدید:

برای تحقق جرم تهدید شرایطی باید
وجود داشته باشد:

- تهدید کننده قادر به انجام باشد.
- با توجه به وضعیت تهدید شونده
احتمال وقوع آن باشد.

آیا می دانید؟

تهیه جهیزیه بر عهده شوهر است

#ماده ۱۱۰۷_قانون مدنی از این
قرار است که

نفقه؛ عبارت است از همه نیازهای
متعارف و متناسب با وضعیت زن از قبیل
مسکن، البسه، غذا، اثاث منزل و
هزینه‌های درمانی و بهداشتی و خادم
در صورت عادت یا احتیاج به واسطه
نقصان یا مرض و حتی اگر زوج از تهیه
نفقه که بخشی از آن اثاث منزل است، با
وجود استطاعت مالی طفره رود مجازات
کیفری نیز در این زمینه در نظر گرفته
شده، به طوری که برابر #ماده ۵۳_
قانون حمایت خانواده، هر کس با
داشتن استطاعت مالی نفقه زن خود
را در صورت تمکین ندهد یا از تادیبه

نفقه سایر افراد واجب النفقه امتناع کند،
به حبس تعزیری درجه شش محکوم
می شود...

لذا زوج حق ندارد، زوجه را مجبور به
آوردن جهیزیه کند به همین دلیل است
که زوجه می تواند هر وقت بخواهد
جهیزیه خود را مسترد کند و اگر
با ممانعت زوج مواجه شد با طرح
دادخواستی تحت عنوان استرداد
جهیزیه این امر میسر است...

برابر #ماده ۱۱۱۸_قانون مدنی زن
مستقلاً می تواند در دارایی خود هر
تصرفی را که می خواهد انجام دهد.

بنابراین تهیه وسایل زندگی طبق
#ماده ۱۱۰۷_قانون مدنی در شمول
نفقه قرار دارد و بر عهده شوهر است و
برای زن در این مورد هیچ تکلیف شرعی
و قانونی وجود ندارد.

دانستنی های حقوقی

اهمیت آشنایی با زبان بدن برای حقوقدانان

(قسمت دوم)

حجت بنی اسدی

نویسنده

هنگامی که دست های خود را در جلوی یا پشت خود گره می زنید به مخاطب این موضوع مخابره می شود که موضوع صحبت اهمیتی ندارد! گاهی اوقات هم به مخاطب شما مخابره می شود که خود مخاطب برای شما اهمیت ندارد و شما خود را خیلی بالاتر از او می بینید!

شاید با اینکار احساس راحتی کنید که دست های خود را در جلو یا پشت سر خود گره کنید، اما بدانید که مخاطب شما حس خوب و برداشت مناسبی را نخواهد داشت!

بهترین حالت برای دستان، زمانی که با آنها کاری ندارید این است که در کنار خود آنها را نگه دارید هنگامی که دست های خود را در کنار خود قرار می دهید، از انجام کارهای نامناسب با آنها جلوگیری می شود و اقتدار و اعتماد به نفس شما، بهتر نمایان خواهد شد.

هر چه آرام تر، بهتر

همه ی ما حرکات نرم دست را دوست داریم. حرکات نامنظم باعث حواس پرتی می شوند.

از خودتان فیلم بگیرید

وقتی با یک نفر تلفنی صحبت می کنید، از خودتان فیلم بگیرید. شگفت زده می شوید!

در مواجهه با فرهنگ های مختلف محتاط باشید برخی حرکات دست در فرهنگ های مختلف دارای معانی متضاد هستند.

هنگامی که در قسمت هایی از سخنرانی خود، با دستان خود کاری ندارید امکان دارد به عادت های قدیمی خود برگردید و حرکات نامناسبی را انجام دهید! مثلاً دست های خود را از پشت بگیرید و یا آنها را از جلو به هم گره بزنید! خیلی مراقب دست های خود در هنگامی که با آنها کاری ندارید باشید.

خب امیدوارم کنجکاوی لازم رو در قسمت اول براتون ایجاد کرده باشم و علاقه ی شما رو در جهت یادگیری این علم افزوده باشم. قسمت اول چند اصل مهم گفته شد و قراره دیگه وارد جزئیات بشیم.

این قسمت: هنر مذاکره

هر حقوقدان باید مستند و مستدل از گفتارش دفاع بکند. اما خب یه سری موقعیت هایی پیش میاد که حس میکنیم دفاعمون پایه ی قوی ای نداره و متکی میشیم به علم روانشناسی و زبان بدن تا بتونیم نهایت تاثیر گذاری رو انجام بدیم. اول از همه از مذاکره شروع میکنیم.

چطور با دستان خود حرف بزنید

در کادر باقی بمانید

فضای مناسب صحبت با دست از بالای قفسه ی سینه تا پایان کمر شماست. اگر خارج از این کادر بروید، باعث حواس پرتی می شوید و کنترل موقعیت از دستتان خارج می شود.

حرکات دست دارای طیف هستند

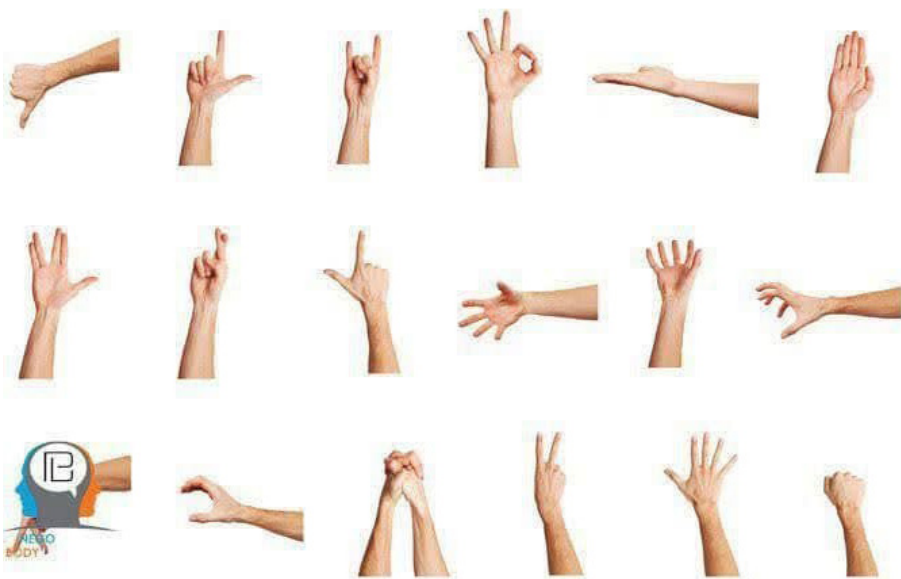
دو سر طیف حرکات دست، حرکات خشک و سفت (ژست بسته) و استفاده ی بیش از حد از دست هاست. جایی در میانه ی این طیف حالت ایده آل استفاده از دست هاست و خروج از این طیف اثر گذاری حرکات را از بین می برد.

با هدف حرکت کنید

بهترین سخنرانان تد از دست های خود به طور هدفمند برای توضیح نکات مهم استفاده می کنند.

بدانید که چه می خواهید بگویید

اگر قرار است یک سخنرانی بزرگ انجام بدهید، کلمات و جملات خود را آماده کنید؛

حرکات سر هنگام سخنرانی

باورتان نمی‌شود که حرکت سر تاچه اندازه می‌توانید معانی متفاوتی داشته باشد. برای مثال، وقتی سرتان را اندکی کج می‌کنید، به این معناست که موضوع برایتان جالب است و با رغبت به آن گوش می‌دهید. وقتی سرتان را به جلو خم می‌کنید، نشان می‌دهد که خسته شده‌اید، یا منتظر فرصت مناسب برای سؤال پرسیدن یا صحبت کردن هستید. اگر حین سخنرانی به سقف نگاه می‌کنید، در واقع از برقراری تماس چشمی با حضار اجتناب می‌ورزید، که جالب نیست، درست است؟

همچنین می‌توانید سرتان را به نشانه تأکید تکان دهید. این کار به مخاطبان می‌فهماند که شما چیزی بسیار مفید گفتید، یا آن را عمیقاً باور دارید. حرکات سر می‌توانند نشان دهنده حالت‌ها و پیام‌های متنوعی باشند. با تمرین حرکات صحیح سر گام مهمی در جهت یک سخنرانی موفق برمی‌دارید.

چگونه با زبان بدن اعتماد به نفس خود را نشان دهیم؟

سر و چانه‌ی خود را بالا نگه دارید

راست بایستید

پاهای خود را به صورت نیمه‌باز نگه دارید

کف دست خود را به سمت بالا نگه دارید

دستان خود را از جیب‌تان خارج کنید و

در معرض دید دیگران قرار دهید

با اطرافیان ارتباط چشمی برقرار

کنید

از کلمات «هوم»، «مثلاً» و مانند آنها

کمتر استفاده کنید

بر دیگران تمرکز کنید و به دنبال جلب

توجه نباشید

تماس چشمی

جا به جایی نگاه همیشه نشانه‌ی

دروغگویی فرد نیست. اما اگر متوجه

شدید شخص مقابل تان دائماً نگاهش

را از شما می‌دزد (اغلب به طرف

گوشه‌های بالا راست یا بالا چپ چشم)

ممکن است مشغول دروغ بافی باشد. با

این حال، نگاه به پایین را با نگاه به چپ

یا راست اشتباه نگیرید. آدم‌ها معمولاً

زمانی که سعی دارند چیزی را به یاد آورند

به پایین نگاه می‌کنند. می‌توانید با

پرسیدن سؤالاتی جزئی‌تر از شخص

مقابل خود او را وادارید تا به شکلی دقیق

تر موضوعی را شرح دهد و همین‌طور

از او بخواهید داستان خود را به صورت

معکوس تعریف کند تا متوجه شوید دروغ

می‌گوید یا خیر.

بیشتر افراد با این روش آشنا هستند و

سعی می‌کنند از همان ابتدا از تماس

چشمی خودداری کنند. برای مثال،

بیشتر پوکربازان مجرب هنگام اجرای

یک ترند، چشم‌های خود را می‌مالند

تا حرکاتی طبیعی داشته باشند. در یک

مکالمه، تماس چشمی طبیعی است که

گهگاه به جهت دیگری کشیده می‌شود و

با احساساتی همراه باشد که پاسخی به

اطلاعات دریافتی هستند.

